

rode. Dunajski listi so uže naprej bahali se, da ti desetaki za Slované niso ne takraj ne unkraj Litave, ker tukaj je gospod nemec, tam pa magjar; debel denar pa dobi v roko sam gospod, za hlapce je le drobiž. Eden takih listov je celó rekel, da ti nemško-magjarski desetaki Slovanom ne bodo na poti, vsaj tako nobeden ne bo dobil nobenega v roko.

Al glej čudo! Prvi menda so jih dobili v roko Čehi, ki izmed vseh dežel največ davka plačujejo. Čeh je pa nekako čuden človek. Dunajski judje in „ustauhi“ ga uže dolgo zapazujejo, pa ga vendar ne morejo spaziti. Ta Čeh ima še to trmo, da misli, da v Avstriji tudi on kaj veljá in da se mu ne more kar meni nič tebi nič po glavi hoditi. Ker ima uže toliko premoženja, da večkrat vidi tudi debelejši denar, mu je prišel novi nemško-magjarski desetak vendar le v roke. Nekaj je pač slišal o njem in ker se zavoljo ponemčevalnih šol tudi tam še dobé ljudjé, ki vedó, kaj je „Zehn Gulden“, pa so hoteli svoje rojake varovati škode, da bi po goli desetici (10) na bankovcu zapeljani ne dajali teh „flik“ za 10 krajcarjev, je šel Čeh in zapisal ali pritisnil na rob bankovca „Plati deset zlatych“ (po naše: „plača deset goldinarjev“), in to le z dobrim namenom, da podučí svoje rojake, ki ne umejo ne nemški in ne magjarski, koliko je ta bankovec vreden.

Ha! Zdaj je pa dunajski ministrov prekucevalec in slovanožerec vjel na trnik res kaj vredno ribo. Tako „onečedeni“ bankovec je brž pokazal ustavaškemu višemu sodišču ali areopagu in ministerstvo Taaffejevo obsodil, da mora odstopiti, in da zoper to obsodbo ni nikjer nobene pritožbe. Ob enem je poslal tako omažeževani „corpus delicti“ tudi ogerski vladi, da bo ona pomagala vreči Taaffe-a, če ga on sam ne bo mogel. Hrup v dunajskem Izraelu je bil velikansk, uže naprej so pili „likof“ na račun novih ministrov iz svoje stranke.

Pa nekateri ljudje nimajo sreče in to skušajo zdaj dunajski judovsko-nemški „ministerstvo-prekucevalci“. Finančni minister Dunajevski je namreč dal ukaz, da avstrijsko-ogerska banka po svoji obvezi mora jemati liste za 10 gold., če tudi so popisani s českimi črkami, da se le pozná, da so njeni pravi. Ogerski minister se pa za vse to še zmenil ni, češ, da je premlenkostna reč, zavoljo katere se on z dunajskim ministerstvom ne bo lasal.

Zdaj je pa prišla banka sama, ki je te dvojejezične in čveteroglavne nakaznice ali dolžna pisma za 10 goldinarjev namestu srebra ali zlata med avstrijski in ogerski svet poslala. Pri tej imajo nemški judje in judovski nemci še več prijateljev, zato je rekla, da bo za bankovce s českimi ali drugimi napisi dajala namesto 10 gold. le 9 gold. 95 kr., toraj 5 kraje. manj, kakor je obljubila in na bankovce tiskati dala. Sovražniki Čehov, Slovanov in ministerstva Taaffeovega so se v pest smejali, češ, če uže ministerstvo ne gre rakom žvižgat, bo vsaj vsak Slovan pri svojem desetaku izgubil 5 soldov, in ker je Slovanov v Avstriji veliko, bo vsaj „naša“ banka pri tej izgubi imela velik dobiček.

Pa dunajsko-nemški jud obrača, slovanski Čeh pa obrne! Brž ko je Čeh izvedel, da banka misli jemati svoje desetake le za 9 gold. 95 kr., pisal in tiskal je na nje: „plati 9 zlatych 95 kr.“. — Na to nastane grozen hrup po vsem Izraelu. Po tem takem bi po českim in morda po slovanskim deželah sploh desetaki avstrijsko-ogerske banke jemali in dajali se le za 9 gold. 95 kr., kar bi banki škodovalo na kreditu ne le v Avstriji, ampak še bolj zunaj, ker bi se ujeni bankovci ne jemali več za polne. Stisnili so zopet glave skup in ker vidijo, da na ta način ministerstva ne bodo pre-

kucnili, duhtajo zdaj nekaj družega, gotovo zopet ka smešnega.

Vendar ima ta zadeva nekaj resne strani, ki utegne do razsodbe priti še kam drugam. Nemško-magjarski desetaki so namreč dolžni listi, s katerimi se je banka zavezala tistemu, kdor jih prinese ji, zameniti jih za srebro in to v polnem znesku. Če toraj banka pripozna, da je to njen pravi dolžni list, mora plačati za-nj vse, za kar se je zavezala, — ako plača kaj manj, pripozna s tem tudi uže, da je list njen, in če kdo namesto 10 gold. dobí le 9 gold. 95 kr., gre lahko k sodnji in toži banko še za 5 kr., katerih mu za svojo za pravo spoznano nakaznico ni hotela dati. Vsaka sodnija bo po pravici morala obsoditi banko k doplačanju 5 kr. in v stroške ravno tako, kakor obsodi dolžnika, ki je na dolžno pismo namestu 10 gold. dal le 9 gold. 95 kr., toraj 5 kr. premalo. Kako lepo bi to bilo, si vsak lahko misli, a kakor se kaže, ne bo prišlo do tega, ker bi se takim razmeram ves svet smejal.

„Heiteres auch in ernster Zeit“, sem si mislil, ko sem to spisal, ker take reči, kakoršne zdaj dunajski prekucuhi uganjajo, so uže bolj za predpustni čas.

J. A.

Mnogovrstne novice.

* *Vožnja po zraku iz Amerike v Evropo.* V Novem Jorku se je ustanovila družba in uže precej novcev nabrala, da se napravi zračna ladija, s katero se spustí prof. A. King po zraku iz Amerike v Evropo. Družba trdno veruje, da se ta vožnja posreči.

* *Kobilice* so pokrile kavkaške dežele, turške in ruske. Ruska vlada je kavkaškemu deželnemu namestniku dovolila 100.000 rubljev za njihovo pokončavanje. Na otoku Smirni se vsi prebivalci pečajo s pokončavanjem požrešnih kobilic. V Angori so morali vse prodajalnice zapreti. Prišle so baje iz Perzije.

Naši dopisi.

Iz Rusije 5. avg. ::)* — Rž, pšenico in ječmen so v južni Rusiji poželi, v severni žanjejo; v južnih gubernijah je dalo žito prav bogato letino, kakoršne uže dolgo ni bilo, v severnih pa tudi večidel dobro. Lan se je na jugu prav lepo obnesel. Krompir je po vsej Rusiji debel in okusen. Sadja, razun jabelk in grozdja, bo obilo. Pretekli mesec smo imeli nekaj prav vročih dni: na solncu okoli 40° R., v senci do 30°, v sobi do 24°. Pa takih dni je bilo malo; začelo je večkrat deževati, kar zdaj poljedelce sem ter tje celó nadleguje. Sploh smo pa z letino in z vremenom zadovoljni.

Tudi politična atmosfera postaja polagoma bolj umerjena, tiha, jasna. Stebri evropskega, ali, kar je vse eno, židovskega psevdoliberalizma, padajo drug za drugim. Tisti polurusi, ki so poslednjo zimo Rusijo po liberalnem poti pritirali malo da ne do propada, pobirajo drug za drugim kopita, njihova mesta pa zajemljejo možje, ki se ne sramujejo svoje slavjanske krvi, ki se čutijo od nog do glave Ruse, možje narodni, možje, ki imajo ne samo jezik, ampak posebno srce za blagor naroda. Vse kaže boljšo prihodnost. V tej nadi nas potrjuje tudi vse tisto, kar se iz verjetnih virov sliši o reformah vnotranje uprave, napravljenih k finančni ekonomiji. Psevdoliberalno časopisje, se ve da, s takimi reformami ni zadovoljno. Tisto časopisje, ki je po prestopljenji 13. marcija iz enega očesa prelivalo krokodi-

*) „Novicam“ dobrovoljna kritika v „Moskovskih Vedomostih“ nas je jako razveselila. Vred.